

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΡΙΝΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ: 2009-2010

Θέμα προγράμματος:

**«Βιοποικιλότητα στο άμεσο περιβάλλον
μας... ξεκινώντας από την αυλή του
σχολείου μας»**

*Το πρόγραμμα έχει ενταχθεί στο Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης “Βιοποικιλότητα – Το εργαστήρι της Ζωής”, το οποίο
συντονίζεται από το ΚΠΕ Καστοριάς.*

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΤΑΞΗ Α΄	
1. Βάιος Νικόλαος	2. Βασδέκης Βασίλειος
3. Γεωργούλα Άννα	4. Γεωργούλα Ελένη
5. Γκοβίνα Ελένη	6. Γκοβίνα Σπυριδούλα
7. Κόρακα Αλεξάνδρα	8. Πατραμάνη Μαρία
9. Ραρρά Όλγα	10. Σουλιώτη Όλγα
ΤΑΞΗ Β΄	
11. Ευσταθίου Κωνσταντίνος	12. Καραλή Δήμητρα
13. Καραλής Σωτήριος	14. Πάτα Ευαγγελία
15. Ραρρά Ζωή	
ΤΑΞΗ Γ - Τμήμα Γ1	
16. Αργυρίου Δημήτριος	17. Βασδέκη Ευφροσύνη
18. Βασδέκης Βασίλειος	19. Γεωργομάνου Κρυσταλλία
20. Γούναρης Ιωάννης	21. Ζάμπρας Ιωάννης
22. Καραγεώργου Μαρία	
ΤΑΞΗ Γ - Τμήμα Γ2	
23. Καραμπάς Παρασκευάς	24. Καραμπούλα Κωνσταντινιά
25. Κουτελίδας Ευάγγελος	26. Ντακούλα Άννα-Μαρία
27. Ντάσκα Μαρία	28. Πατραμάνη Αναστασία
29. Ραρρά Ελένη	

Συντονίστρια του προγράμματος: Γκουγκουστάμου Ανθήτσα, ΠΕ04.04

Κριτήρια επιλογής θέματος:

Το θέμα του προγράμματος επιλέχθηκε μετά από συζήτηση με τα μέλη της Περιβαλλοντικής Ομάδας με βάση:

- το ενδιαφέρον που παρουσιάζει,
- τη δυνατότητα πραγματοποίησης δραστηριοτήτων στο χώρο του σχολείου,
- τη δυνατότητα ένταξης σε κάποιο Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Στοχοθεσία:

- Ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας, εξοικείωση εργασίας σε ομάδες.
- Ανάπτυξη αλληλοσεβασμού, ενίσχυση κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών.
- Καλλιέργεια υπευθυνότητας, συνέπειας, ικανότητας δέσμευσης για επίτευξη σκοπού.
- Ενίσχυση αυτοπεποίθησης μέσα από την επίτευξη στόχων.
- Καλλιέργεια ικανότητας αυτοαξιολόγησης και αξιολόγησης της πορείας ενός έργου.
- Ικανότητα αναγνώρισης βασικών φυτικών και ζωικών ειδών του άμεσου περιβάλλοντος.
- Ικανότητα αναγνώρισης των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των βιοτικών παραγόντων καθώς και μεταξύ βιοτικών και αβιοτικών.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με:
 - Ικανότητα αναγνώρισης των βασικών παραγόντων που επηρεάζουν τη βιοποικιλότητα.
 - Ικανότητα αναγνώρισης των επιπτώσεων της ανθρώπινης παρέμβασης στο περιβάλλον.

Με τελικό στόχο την ευαισθητοποίηση και την ανάπτυξη θετικής στάσης απέναντι στο περιβάλλον.

- Καλλιέργεια ικανότητας συλλογής πληροφοριών από ποικίλες πηγές, επεξεργασίας τους και σύνθεσης κειμένου.
- Ενίσχυση της χρήσης των νέων τεχνολογιών (διαδίκτυο, επεξεργαστές κειμένου, εργαλεία δημιουργίας ηλεκτρονικών παρουσιάσεων), με βάση τις εκάστοτε ανάγκες.
- Καλλιέργεια ικανότητας παρουσίασης έργου σε κοινό.
- Ενθάρρυνση έκφρασης συναισθημάτων και εντυπώσεων με ποικίλους τρόπους.

Δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Ομάδας:

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που είχαν τεθεί από την αρχή του προγράμματος, αρχικά έγινε:

- Συγκρότηση επιμέρους ομάδων.
- Δημιουργία “Κανονισμού Λειτουργίας της Περιβαλλοντικής Ομάδας” που συντάχθηκε υπό μορφή συμβολαίου και υπογράφηκε από όλα τα μέλη και τη συντονίστρια του προγράμματος.
- Από κοινού επιλογή των δραστηριοτήτων.

Στη συνέχεια, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Φύτεμα καλλωπιστικών, αρωματικών και φαρμακευτικών ποωδών φυτών και θάμνων σε γλάστρες, ζαρντινιέρες και στο σχολικό κήπο. Στη συνέχεια τα μέλη της ομάδας ανέλαβαν τη φροντίδα των φυτών που είχαν φυτευτεί σε γλάστρες και ζαρντινιέρες καθώς και την κατά διαστήματα φωτογράφισή τους.
- Υπολογισμός όγκου χώματος για τις γλάστρες και τις ζαρντινιέρες με βάση τα γεωμετρικά τους σχήματα και αξιοποίηση γνώσεων στερεομετρίας.
- Μέτρηση pH χώματος εμπορίου και χώματος κήπου με πεχάμετρο, πεχαμετρικό χαρτί και δείκτη κόκκινου λάχανου.

Φυτεύτηκαν συνολικά περίπου 40 είδη φυτών χρησιμοποιώντας ανάλογα με την περίπτωση σπόρους, μοσχεύματα, ριζοβολημένα μοσχεύματα, παραφυάδες, βολβούς, ριζώματα ή και ολόκληρα νεαρά φυτά από φυτώρια.

Τα φυτέματα έγιναν συνολικά σε 4 περιόδους, ο μεγαλύτερος όμως αριθμός φυτών φυτεύτηκε στην πρώτη περίοδο (αρχές Νοέμβρη).

Τα περισσότερα μοσχεύματα καθώς και κάποια από τα νεαρά φυτά τα έφεραν τα ίδια τα μέλη της ομάδας από τα σπίτια τους.

Εφτά αειθαλείς θάμνους μας παραχώρησε το Φυτώριο του Δήμου Τρικκαίων και κάποια καλλωπιστικά φυτά, βολβοί, ριζώματα και σπόροι αγοράστηκαν από φυτώριο.

Άλλες δραστηριότητες:

- Παρατήρηση, καταγραφή και φωτογράφιση αειθαλών δέντρων και θάμνων του σχολικού κήπου (τον Ιανουάριο).
- Παρατήρηση, αναγνώριση και φωτογράφιση αγριολούλουδων του σχολικού κήπου, καθώς και συλλογή δειγμάτων για αποξήρανση με στόχο τη δημιουργία φυτολογίου (το Μάρτιο).
- Δημιουργία δύο επιτοίχιων φυτολογίων με τα αποξηραμένα συλλεχθέντα δείγματα.
- Παρατήρηση και φωτογράφιση θάμνων και δέντρων του σχολικού κήπου σε καρποφορία ή ανθοφορία (σε διάφορα διαστήματα καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος).
- Αναγνώριση και ανάρτηση ετικετών στα δέντρα του νότιου τμήματος του σχολικού κήπου (στα τέλη Μαρτίου).
- Επίσκεψη στο Σωφράτη (ρέμα που περνά κοντά από το σχολείο και πηγάζει από το Γενέσι) (το Μάρτιο).
- Μονοήμερη εκπαιδευτική επίσκεψη στο ΚΠΕ Κισσάβου-Μαυροβουνίου για παρακολούθηση του προγράμματος “Περπατώντας στο δάσος... Μονοπάτια” (το Μάρτιο).
- Επίσκεψη (με όλο το σχολείο) στο ιδιωτικό Εντομολογικό Μουσείο του δρ. Αθανάσιου Κουτρούμπα στο Βόλο (τον Απρίλιο).

- Επίδειξη μπολιάσματος κερασιάς από τον κ. Ιωάννη Τσιαντούλα, εκπαιδευτικό του σχολείου που ασχολείται και με τις βιολογικές καλλιέργειες (το Μάρτιο).
- Προβολή της ταινίας HOME του Yann Arthus-Bertrand.
- Ανάθεση βιβλιογραφικών εργασιών για μερικά από τα φυτευθέντα φυτά. Κάθε μέλος ανέλαβε ένα είδος φυτού. Η εργασία αυτή περιλάμβανε:
 - ο την αναζήτηση πληροφοριών για τα χαρακτηριστικά του φυτού, την περίοδο ανθοφορίας, τις καλλιεργητικές του απαιτήσεις, τους τρόπους πολλαπλασιασμού του και τις χρήσεις του
 - ο τη σύνθεση κειμένου σχετικού με τις ζητούμενες πληροφορίες με χρήση δύο τουλάχιστον πηγών πληροφοριών
 - ο τη συγγραφή του κειμένου σε ηλεκτρονική μορφή με τον κειμενογράφο του OpenOffice
 - ο τη δημιουργία παρουσίασης σε ηλεκτρονική μορφή για το φυτό με βάση το δημιουργηθέν κείμενο και φωτογραφίες του φυτού (η δραστηριότητα ξεκίνησε στα τέλη Ιανουαρίου και ολοκληρώθηκε στις αρχές Μαΐου).
- Παρουσίαση των εργασιών στα υπόλοιπα μέλη της Περιβαλλοντικής Ομάδας.
- Σαν τελευταία δραστηριότητα στο κλείσιμο του προγράμματος, ορισμένα από τα μέλη της Περιβαλλοντικής Ομάδας αποφάσισαν να οργανώσουν έκθεση (στο χώρο του σχολείου) δικών τους φωτογραφιών φυτών.

Ημεροκαλλίς
(*Hemerocallis* sp.)

**Ιπποκαστανιά (*Aesculus*
hippocastanum)**

Κουτσουπιά
(*Cercis siliquastrum*)

Βερικοκιά
(*Armeniaca vulgaris*)

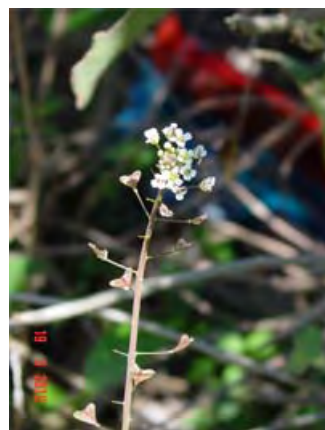
Κερασιά
(*Cerasus avium*)

Αγριομαργαρίτα
(*Anthemis chia*)

Ζωχός (*Sonchus* sp.)

Αγριοκαρδαμούδα
(*Capsella bursa-pastoris*)

Ευχαριστίες...

Κλείνοντας το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της φετινής σχολικής χρονιάς, ευχαριστούμε όλους όσους μας βοήθησαν στην υλοποίησή του και ιδιαίτερα:

- Το Διευθυντή του Γυμνασίου Πρίνου Τρικάλων κ. Ανδρέα Μακρή για την έμπρακτη συμπαράστασή του και τη Σχολική Επιτροπή για την κάλυψη των αναγκών σε υλικά κατά τη διάρκεια του προγράμματος.
- Το Σύλλογο Διδασκόντων του Γυμνασίου Πρίνου Τρικάλων, για την ηθική συμπαράσταση και ιδιαίτερα τον κ. Ιωάννη Τσιαντούλα για την επίδειξη μπολιάσματος κερασιάς και τον κ. Σπυρίδωνα Μπαλατσό για τη συμμετοχή του στην εκπαιδευτική επίσκεψη στο ΚΠΕ Κισσάβου-Μαυροβουνίου.
- Την κ. Μάγδα Ράπτη, γεωπόνο του Δήμου Κόζιακα για το ενδιαφέρον που επέδειξε και την προθυμία της να μας βοηθήσει καθώς και για το δανεισμό πολύτιμου πληροφοριακού υλικού.
- Τη Γεωπονική Υπηρεσία του Δήμου Τρικκαίων και ειδικότερα το Φυτόριο του Δήμου Τρικκαίων για την παροχή 7 αειθαλών μικρών θάμνων για φύτεμα.